

Μακεδονικά

Τόμ. 2

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

1941-1952

ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
1953

Χρ. Α. Νάλτσα, Τα Ελληνοσλαυικά σύνορα. (Αι προς βορράν εθνικά μας διεκδικήσεις). [Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών. Εθνική βιβλιοθήκη αρ. 4]. Θεσσαλονίκη, 1948. 8ον σ. 88.

Γ. Τ. Κόλιας

doi: [10.12681/makedonika.9331](https://doi.org/10.12681/makedonika.9331)

Copyright © 2016, Γ. Τ. Κόλιας

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Κόλιας Γ. Τ. (2017). Χρ. Α. Νάλτσα, Τα Ελληνοσλαυικά σύνορα. (Αι προς βορράν εθνικά μας διεκδικήσεις). [Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών. Εθνική βιβλιοθήκη αρ. 4]. Θεσσαλονίκη, 1948. 8ον σ. 88. *Μακεδονικά*, 2, 791-792.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.9331>

στιανικούς χρόνους καὶ εἰς τὴν ἑλληνοχριστιανικὴν Κωνσταντινούπολιν κατὰ τοὺς μέσους ἀνήκει τὸ ἔργον τῆς δημιουργίας τῆς ἑλληνικῆς αὐτῆς γεωγραφικῆς καὶ πολιτιστικῆς ἐνότητος. Ὁ χῶρος αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος δέον νὰ ἀποδοθῆ εἰς τὸν Ἑλληνισμόν, διὰ νὰ δυνηθῆ νὰ ἀντιμετωπίσῃ προβλήματα, ὡς τὸ δημογραφικόν, τὸ οἰκονομικόν καὶ τῆς ἀσφαλείας του, τῶν ὁποίων ἡ λύσις προβάλλει ἐπείγουσα καὶ ἐπιτακτικῆ.

Γ. Τ. ΚΟΛΙΑΣ

Χρ. Ἀ. Νάλτσα, Τὰ ἑλληνοσλαβικὰ σύνορα. (Αἱ πρὸς βορρᾶν ἐθνικαί μας διεκδικήσεις). [Ἑταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν. Ἐθνικὴ βιβλιοθήκη ἀρ. 4]. Θεσσαλονίκη, 1948. 8ον σ. 88.

Ἡ Ἑλλὰς ἔχει ἐδαφικὰς πρὸς βορρᾶν διεκδικήσεις. Αὗται εἶναι συνέπεια ὄχι μόνον ἱστορικῶν δικαιωμάτων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνάγκης ἐπιβιώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ἡ Ἑλλὰς ὑπὸ τὴν σημερινὴν τῆς γεωγραφικὴν μορφήν εἶναι θῦμα τῆς συγκρούσεως τῶν συμφερόντων τῶν Μ. Δυνάμεων. Ὁ Ἑλληνισμὸς ἀσφυκτικῶν μέσα εἰς τὰ στενὰ σημερινὰ ὄρια φθίνει διὰ τοῦ ὑποσιτισμοῦ καὶ τῆς διασπορᾶς. Ἡ ἐθνικὴ δὲ αὕτη αἰμορραγία ἄρχεται ἤδη ἀπὸ τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 καὶ ἐξῆς, ὅταν αἱ Μ. Δυνάμεις δὲν ἐπέτρεψαν τὴν δημιουργίαν ἐλευθέρου κράτους γεωγραφικῶς ἐπαρκοῦς νὰ περιλάβῃ, ἂν μὴ ὅλα τὰ τέκνα τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, τοῦλάχιστον τὰ περισσότερα, καὶ ὅταν ἐπὶ πλέον χάριν ἰδίων συμφερόντων καὶ ἀπωτέρων βλέψεων ἐδημιούργησαν κράτη εἰς βάρος τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τὸ χειρότερον χωρὶς κἂν οἱ λαοὶ τῶν νὰ τὸ ζητήσουν. Ὁ συγγραφεὺς ὑποστηρίζει ὅτι ἡ δημογραφικὴ σύνθεσις τῆς χερσονήσου τοῦ Αἴμου ἦτο τοιαύτη, ὥστε ἐπεβάλλετο εἰς τοὺς μεγάλους ἢ πλέον τολμηρὰ ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνισμοῦ λύσις τοῦ ἀφορῶντος εἰς αὐτὸν μέρους τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος. Εἰς τὴν στραγγαλιστικὴν αὐτὴν πολιτικὴν τῶν χριστιανικῶν δυνάμεων προσετέθη ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ παρελθόντος αἰῶνος ἡ πολιτικὴ τῆς Τουρκίας, ἡ ὑποθάλλουσα οἰανδήποτε ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς κίνησιν ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων. Τοιαύτη δὲ ἦτο κατ' ἐξοχὴν ἡ πανσλαβιστικὴ. Εἰς τὴν κεντρικὴν Βαλκανικὴν σλαβικὴ συνείδησις δὲν ὑπῆρχε, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον βουλγαρικὴ. Ἐδημιουργήθη ὑπὸ τῆς ἐν Μόσχᾳ ἐδρευούσης Πανσλαβιστικῆς Ἑταιρείας ὡς ἀντίρροπον κατὰ τῶν πολιτικῶς ἀναγεννηθέντων Ἑλλήνων. Δημιούργημα τοῦ πανσλαβισμοῦ εἶναι αὐτὸ τοῦτο τὸ βουλγαρικὸν κράτος. Οἱ Βούλγαροι ὄχι μόνον δὲν ἐβροήθησαν, ἀλλ' οὔτε κἂν τὸ εἶχον σκεφθῆ.

Εἰς τὴν Μακεδονίαν κατὰ τὸ τελευταῖον τέταρτον τοῦ 19^{ου} αἰῶνος τὰ πράγματα εἶχον ὡς περιγράφει αὐτὰ Βούλγαρος ὑπάλληλος εἰς ἔκθεσίν του πρὸς τοὺς ἐν Σόφια: «Ἐν Μακεδονίᾳ ἔχομεν νὰ παλαιώσωμεν ὄχι τό-

σον κατὰ τοῦ Μωαμεθανισμοῦ, ὅσον κατὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ο πρῶτος ψυχωραγαγεῖ, ἀλλ' ὁ Ἑλληνισμὸς βαίνει ἀκατασχέτως ἀναπτυσσόμενος, εἰς ἀπάσας δὲ τὰς κοινότητες αὐτοῦ ἐπικρατεῖ σφύζουσα καὶ ἀκμαία ζωή...». Πρὸς ἀντιμετώπισιν δὲ τῆς καταστάσεως αὐτῆς ἐξαπελύθη ὁ κομιτατζῆς εἰς τὸ ἐσωτερικὸν καὶ ἡ προπαγάνδα, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ Βούλγαροι διαπρέπουν, εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἔτσι ἐδημιουργήθη πρόβλημα Μακεδονίας, ὅπως ὀλίγον πρὶν εἶχε δημιουργηθῆ πρόβλημα Ἄνατ. Ρωμυλίας. Καὶ τὰ δύο ἐλύθησαν εἰς βάρος τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἰδίᾳ τὸ δεύτερον. Ἐφθάσαμεν οὕτω εἰς τὴν σημερινὴν πολιτικὴν συγκρότησιν τῆς Βαλκανικῆς μὲ ἰδιαίτερον γνῶρισμα τὴν μειονεκτικὴν διὰ τοὺς Ἑλληνας χάραξιν τῶν βορείων συνόρων μας.

Ὁ συγγραφεὺς (σ. 45 ἐξ.) ἀναπτύσσει διὰ μακρῶν τοὺς λόγους, οἱ ὅποιοι ἐπιβάλλουν διαρρυθμίσιν τῶν βορείων συνόρων. Εἶναι δὲ οὗτοι στρατηγικοί, δυνάμενοι καὶ ἀσφαλείας νὰ ὀνομασθοῦν, ἐθνογραφικοί, ἱστορικοί καὶ οἰκονομικοί. Ἐξετάζει τὰς ἐπενεχτέας στρατηγικὰς μεταρρυθμίσεις, αἱ ὅποιαι, ὅταν ἐπενεχθοῦν, θὰ ἐδραιώσουν εἰς τὴν ψυχὴν τῶν κατοίκων ἰδίᾳ τῆς Βορείου Ἑλλάδος τὸ αἶσθημα ἀσφαλείας. Αἱ βόρειαι ἐπιρροαὶ θὰ γίνωνται ὁ οἰκονομικὸς πνεύμων τῆς Ἑλλάδος καὶ θὰ παύσουν φθίνουσαι, ὡς τοῦτο συμβαίνει μέχρι σήμερον λόγῳ τῆς συνεχοῦς μετακινήσεως ἀνθρώπων καὶ πλοῦτου πρὸς νότον καὶ πέραν ἀκρόμην τῶν συνόρων τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. Μακρὰ εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῶν ἐθνογραφικῶν καὶ ἱστορικῶν δεδομένων (σ. 51 ἐξ.). Ἐξετάζονται παλαιὰ στατιστικὰ τῶν ἀμέσως βορείως τῶν σημερινῶν συνόρων μας περιοχῶν καὶ τὸ συμπέρασμα συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν ἀπαιτήσεων διὰ νέαν χάραξιν. Τέλος καὶ οἰκονομικοὶ παρῶντες ἀπὸ ἱστορικῆς καὶ οὐσιαστικῆς πλευρᾶς ἐξεταζόμενοι (σ. 77 ἐξ.) συνηγοροῦν ὑπὲρ τῆς ἀνάγκης διαρρυθμίσεως. Ἡ στενότης τοῦ γεωργικοῦ κλήρου, λόγῳ ἰδίᾳ τῆς βιαίας συγκεντρώσεως ὅλων τῶν Ἑλλήνων ἐντὸς τῶν στενῶν ὁρίων τοῦ σημερινοῦ ἑλληνικοῦ κράτους, τὸ ἄγονον τοῦ ἐδάφους, τὸ περιορισμένον τῶν βοσκῶν, τῶν δασῶν, τοῦ ὑπογείου πλοῦτου κ.ά., μόνον διὰ τῆς προσθήκης ἐδαφῶν, τὰ ὅποια καὶ διὰ μέσου μακρᾶς σειρᾶς αἰῶνων ἀνῆκον εἰς τὸν Ἑλληνισμόν, θὰ εὔρουν τὴν λύσιν των.

Ἡ ἐργασία τοῦ κ. Νάλτσα, καίτοι φέρει ὠρισμένα ἀρχιτεκτονικῆς φύσεως μειονεκτήματα, εἶναι πλουσιωτάτη εἰς εἰδήσεις, σχετικὰς μὲ τὴν δραματικὴν τύχην τοῦ πέραν τῶν σημερινῶν συνόρων μας Ἑλληνισμοῦ. Ἄξιέπαινος εἶναι ὁ συγγραφεὺς διὰ τὴν ὑπομονήν, μὲ τὴν ὁποίαν συνεχέντρωσε πλουσιώτατον ὑλικόν, τὸ ὅποιον πολλὰ διδάσκει τοὺς Ἑλληνας ἀναγνώστας καὶ μεγάλην ἐθνικὴν τόνωσιν προσφέρει παρ' ὅλην τὴν πικρίαν διὰ τὸν στραγγαλισμὸν τῶν ἐθνικῶν δικαίων.